

بررسی و مقایسه درد پس از جراحی در موش‌های صحرایی معتاد به مرفین و موش‌های غیرمعتاد

لیلا رضایی قرایی، معصومه ثابت کسایی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی شهید بهشتی، دانشکده پزشکی، بخش فارماکولوژی، مرکز تحقیقات علوم اعصاب

چکیده

درد پس از عمل جراحی و کنترل آن از عمده مسایل در زمینه علوم جراحی و سیستم مراقبت‌های بهداشتی به شمار می‌رود. از سوی دیگر اعتیاد به مواد شبه افیونی در کشور ما از شیوع بالایی برخوردار است. آزمون فرمالین به عنوان روش اندازه‌گیری درد و بی‌دردی در موش‌های صحرایی از سال‌ها قبل مورد استفاده قرار گرفته است. در این تحقیق با استفاده از آزمون فرمالین به بررسی درد پس از عمل جراحی در موش‌های معتاد به مرفین و موش‌های غیر معتاد پرداخته‌ایم. ۲۶ موش صحرایی انتخاب شده و به دو گروه تقسیم شده‌اند. سپس موش‌های هر دو گروه با اتر استنشاقی بیهوش شده و برش طولی به ابعاد (۱cm) در پوست و فاسیا روی پنجه پای موش ایجاد شده و یک ساعت بعد با تزریق زیر جلدی ۰/۰۵ میلی‌لیتر محلول فرمالین ۲/۵٪ در پنجه پای مقابل رفتار موش‌ها بررسی و ثبت شد. نتایج حاصل از این تحقیق نشان می‌دهد که درد حاد (۵ دقیقه نخست آزمون فرمالین) در دو گروه معتاد و غیر معتاد تفاوت قابل توجهی ندارد اما درد مزمن (دقیقه پانزدهم تا چهل و پنجم آزمون) با اختلاف معنی‌داری در موش‌های صحرایی معتاد به مرفین بیشتر است.

واژه‌های کلیدی: مرفین، درد پس از جراحی، اختلالات وابسته به اوبیوئیدها.

مقدمه

گواه مسئله است. با این وجود هنوز هم تا رسیدن به هدف نهایی و تسکین آلام بشری راه درازی در پیش است [۲].
به دلایل گوناگون، از اهداف پزشکی و درمانی گرفته تا استفاده‌های سوء و بیمارگونه، تمایل به مصرف مواد مخدر و اعتیاد به آن از معضلات روزافزون جامعه بشری است.

در نقطه برخورد دو مبحث یادشده به نکاتی برمی‌خوریم که بسیار پرسش برانگیز است. از جمله اینکه

غلبه بر درد پس از جراحی دو هدف اصلی را دنبال می‌کند. اول تسکین درد بیمار تا حد امکان که بر پایه اصول انسانی تعریف می‌شود و دوم برطرف ساختن عوارض ناشی از درمان ناقص درد که به کارکرد اجزاء بدن آسیب می‌رساند [۱].

زمانی طولانیست که مقوله دردهای حاد خصوصاً درد پس از جراحی ذهن پزشکی جدید را اشغال نموده و مطالعات و تحقیقات وسیعی که در این زمینه صورت گرفته،